

Zondag 8 april 1945

HAN KOOLHOF

De bevrijding van Oost-Nederland werd ingezet op 23 maart 1945. Toen staken Engelse en Canadese troepen de Rijn over tussen Wesel en Rees. Het zouden de soldaten van de Canadese derde infanteriedivisie zijn die Zutphen ruim twee weken later zouden bevrijden, op zondag 8 april.

Op 28 maart passeerden de Canadezen de grens bij Gendringen. Enkele dagen later, op Paasmaandag (2 april), vielen de eerste geallieerde granaten op Zutphen. Tegen de avond van 5 april werd Warnsveld bevrijd, en drie dagen later ontvluchtten de Duitsers ook de stad Zutphen. Zondagochtend om half tien reden de eerste Canadese tanks over de

markt. Pas op zaterdagmiddag 14 april kwam voor De Hoven de bevrijding.

Bij de gevechten in en om Zutphen zijn 48 Canadese militairen gesneuveld; in heel Oost-Nederland waren dat er meer dan vijfhonderd. Circa negentig burgers kwamen in die eerste week van april 1945 om het leven.

Het Wijnhuis, met daarin de Oudheidkamer, op zondag 8 april 1945 (links de Lange Hofstraat). Het pand is hier nog intact. Toen bleek dat Duitse sluipschutters zich in de Wijnhuizen ophielden, hebben de Canadezen geprobeerd het complex later op die dag met een vlammenwerper in brand te steken. Die actie had het gewenste resultaat: de vier sluipschutters werden uitgeschakeld. Het museum liep hierbij grote schade op. De schade aan de Wijnhuizen bleef beperkt; hij was – na de brand in 1920 – brandwerend gemaakt. (foto: Stedelijk Museum Zutphen)

Uitgelaten Zutphenaren verwelkomen de Canadese bevrijders in de Lange Hofstraat. In de eerste winkel zat schrijfmachinehandel Molenwijk, dan volgt kruidenier Bloemdaal en waar nu bakkerij Van Rooijen zit, zat destijds ook een bakker. (foto: Stedelijk Museum Zutphen)

Bronnen

- L.W. Lensen & W.H. Heitling, 'Zutphen na de Eerste Wereldoorlog', in *Geschiedenis van Zutphen*, Zutphen 1989
- Jan Tijken, *40 jaar geleden. Het verzet en de bevrijding in Zutphen 1940-1945*, Zutphen 1985
- Vriendelijke mededeling Jan Kreijenbroek

Aanvulling

Aanvulling

Van de heer Gerrit Azink ontvingen wij een aanvulling op het bijschrift bij de rechter foto op p. 57 van *Zutphen 2-2010*:

In de eerste winkel zat inderdaad schrijfmachinehandel Molenwijk, maar op de genoemde datum [8 april 1945] werkte m.i. daar nog de heer Kemperman (sigaren, postzegels). De volgende winkel, met de glazen bovenramen, was van kruidenier Schut. De daaropvolgende winkel was van bakker Bloemendaal. Het volgende pand was een gesloten huis, waar een ouder echtpaar woonde, en in het onderhuis de familie Sotthewes. Daarnaast was de Joodse slager Koppel, weggevoerd; mogelijk stond het pand dus leeg in 1945. Op de hoek van de Rode Torenstraat was de slagerij van mijn vader. Aan de ander kant van de Rode Torenstraat was de meubelhandel van de familie Vergeer (het vooruitstekende pand op de foto).

Ik ben geboren in 1931 in de Lange Hofstraat en heb daar tot ongeveer 1951 gewoond.